

OKRESNÁ PROKURATÚRA TRENČÍN

Bernolákova 2, 912 50 Trenčín

Telefón: 032/65 269 50

Mestský úrad v Trenčíne
Mierové námestie č. 2
911 64 Trenčín

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
Pd 40/12-9

Vybavuje/linka
032/6526950

Trenčín
18.05.2012

Okresný prokurátor v Trenčíne podľa § 22 odsek 1 písmeno a) bod 2 v spojení s ustanovením § 25 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o prokuratúre) podáva

protest prokurátora

proti všeobecne záväznému nariadeniu mesta Trenčín č. 5/2009 o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov, ktoré schválilo mestské zastupiteľstvo v Trenčíne uznesením č. 450 zo dňa 29.04.2009,

pretože toto všeobecne záväzné nariadenie je v rozpore s ustanovením § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, v rozpore s ustanovením § 2, § 3 a § 12 zákona č. 219/1996 o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení neskorších predpisov, a § 2 ods. 1, § 46 a § 48 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Podľa § 22 odsek 2 písmeno i) v spojení s ustanovením § 25 ods. 3 zákona o prokuratúre navrhujem napadnuté všeobecne záväzné nariadenie zrušiť.

Lehota na rozhodnutie o proteste prokurátora je v zmysle § 25 ods. 2 zákona o prokuratúre 30 dní od jeho doručenia. Podľa § 25 ods. 3 zákona o prokuratúre ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhovie, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, nezákonný všeobecne záväzný právny predpis zrušiť, prípadne nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Telefón
032/6526950

Fax
032/652 6949

E-mail

Ak protestu prokurátora nevyhoviete môže prokurátor podľa § 250 zfa Občianskeho súdneho poriadku podať na Krajský súd Trenčín návrh na vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia so zákonom.

S poukazom na ustanovenie § 23 zákona o prokuratúre žiadam včas oznámiť termín a miesto zasadnutia mestského zastupiteľstva, na ktorom sa bude protest prokurátora prejednávať.

O d ô v o d n e n i e :

V rámci výkonu dozoru prokuratúry nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov preskúmala Okresná prokuratúra Trenčín na základe podnetu fyzickej osoby všeobecne záväzné nariadenie mesta Trenčín č. 5/2009 o ochrane pred zneužívaním, ktoré schválilo mestské zastupiteľstvo v Trenčíne uznesením č. 450 zo dňa 29.04.2009. Z hľadiska procesu prijímania všeobecne záväzného nariadenia neboli zistené nedostatky, avšak samotný obsah všeobecne záväzného nariadenia je v rozpore so zákonom.

Podľa § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení môže obec vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa § 2 ods. 1 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov sa zakazuje

- a) predávať alebo podávať alkoholické nápoje alebo inak umožňovať ich požívanie
 1. osobám mladším ako 18 rokov,
 2. osobám zjavne ovplyvneným alkoholom,
 3. v zdravotníckych zariadeniach s výnimkou kúpeľných liečební pre dospelých,
 4. na zhromaždeniach 1) a verejných kultúrnych podujatiach 2) s výnimkou piva a vína,
 5. na verejných kultúrnych podujatiach 2) určených pre osoby mladšie ako 18 rokov,

b) podávať alkoholické nápoje alebo inak umožňovať ich bezprostredné požitie vodičom,

c) vstupovať do priestorov a vozidiel verejnej dopravy osobám zjavne ovplyvneným alkoholom, ak ohrozujú alebo môžu ohroziť bezpečnosť alebo plynulosť dopravnej premávky alebo prepravy, verejný poriadok alebo vzbudzujú verejné pohoršenie.

Podľa § 2 ods. 2 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov osoby maloleté do 15 rokov a mladistvé do 18 rokov nesmú požívať alkoholické nápoje alebo iné návykové látky a sú povinné podrobiť sa orientačnej dychovej skúške alebo orientačnému vyšetreniu testovacím prístrojom na zistenie omamných alebo psychotropných látok.

Podľa § 2 ods. 3 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov osoby maloleté do 15 rokov sa nesmú zdržiavať bez dozoru svojich zákonných zástupcov po 21.00 hodine na verejne prístupných miestach, v ktorých sa podávajú alkoholické nápoje.

Podľa § 2 ods. 4 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov (do 04.06.2009 ako § 2 ods. 2 zákona) obce môžu vo svojich územných obvodoch alebo v určitých častiach svojho územného obvodu obmedziť alebo zakázať v určitých hodinách alebo dňoch predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania, v predajniach potravín alebo na iných verejne prístupných miestach.

Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov právnické osoby a fyzické osoby oprávnené na podnikanie, na ktoré sa vzťahujú zákazy a obmedzenia uvedené v § 2 ods. 1 písm. a) a b) a v odseku 2, sú povinné upozorniť verejnosť na zákazy a obmedzenia výrazným označením alebo oznámením (ďalej len "oznam") umiestneným v prevádzkarniach alebo v budovách na takom mieste, kde ich verejnosť nemôže prehliadnuť. Text oznamu musí byť pritom jednoznačný, výrazný, dobre viditeľný a umiestnený na vhodnom podklade. Súčasťou tohto oznamu musí byť aj citácia tohto zákona.

Z citovaných ustanovení zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov vyplýva, že obce a mestá mohli a môžu všeobecne záväzným nariadením vo svojich územných obvodoch obmedziť alebo zakázať v určitých hodinách alebo dňoch predaj, podávanie alebo používanie alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania, predajniach potravín alebo na iných verejne prístupných miestach. Právna úprava poskytuje obciam a mestám pri zabezpečovaní verejného poriadku priestor na vlastné rozhodnutie akým spôsobom si určia časové a priestorové obmedzenia pri zohľadnení konkrétnych potrieb počas celého roka alebo s alebo s vymedzením časových úsekov hodinami, dňami prípadne mesiacmi. Je ale potrebné zdôrazniť, že verejnosť ako adresát predmetných obmedzení, musí byť na zákazy a obmedzenia na verejne prístupných miestach náležite upozornená. Miesta musia byť vymedzené tak, aby prijatá podzákonná norma nespôsobila právnu a interpretačnú neistotu, čo by bolo v rozpore s princípmi právneho štátu.

Mesto teda môže obmedziť alebo zakázať predaj, podávanie alebo požívanie alkoholu na verejne prístupných miestach, no tieto musia byť konkrétne vymedzené a označené tak, aby ich nebolo možné prehliadnuť.

Jazykovým a logickým výkladom ustanovenia § 2 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov možno dospieť k záveru, že účelom zákona nie je všeobecná prohibícia používania alkoholických nápojov ale je ním ochrana pred zneužívaním alkoholických nápojov špecifických druhovo vymedzených skupín osôb definovaných v § 2. Úmyslom zákonodarcu teda celkom zrejme nebola snaha zamedziť v požívaní alkoholických nápojov dospelým osobám vo forme všeobecného zákazu ale jeho úmyslom bolo chrániť verejný poriadok a zdravie druhovo vymedzených skupín osôb pred dôsledkami zneužívania alkoholických nápojov. Zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov neumožňuje obci alebo mestu obmedzovať základné práva a slobody jednotlivca nad nevyhnutnú zákonom prezumovanú mieru.

V čl. 3 ods. 4 všeobecne záväzného nariadenia sú uvedené výnimky na ktoré sa nevzťahuje zákaz podávania alkoholických nápojov uvedený v čl. 3 ods. 1-3 všeobecne záväzného nariadenia.

Mesto Trenčín tak v napádanom všeobecne záväznom nariadení na jednej strane zakázalo v určenom čase a na vymedzenom území podávať a požívať alkoholické nápoje no zároveň na druhej strane definuje miesta a prípady na ktoré sa tento zákaz nevzťahuje. Uvedený prístup je ale v rozpore s ustanovením § 2 ods. 1 písm. a) bod 5 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov. Citované ustanovenie totiž bez výnimky zakazuje predávať alebo podávať alkoholické nápoje alebo inak umožňovať ich požívanie na zhromaždeniach a verejných kultúrnych podujatiach s výnimkou piva a vína. Ani ustanovenie § 2 ods. 4 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v aktuálnom znení neumožňuje obci udeľovať výnimky zo všeobecného zákazu upraveného v § 2 ods. 1 písm. a) bod 5 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov podľa svojej úvahy a na základe vágnych kritérií.

Absolútne neprípustné za stávajúcej legislatívy je potom oprávnenie zverené napadnutým všeobecne záväzným nariadením primátorovi udeľovať individuálne výnimky zo všeobecného zákazu. Znenie zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov takúto kompetenciu primátorovi nezveruje. Ak je na zhromaždeniach a verejných kultúrnych podujatiach uskutočňovaných na verejných priestranstvách zákonom výslovne zakázané podávať alebo požívať alkoholické nápoje nie je možné tento zákaz prelomiť znením podzákonnej normy. Podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov teda nemôže byť legalizované súhlasom mesta lebo individuálnou výnimkou primátora.

Výhrady mám aj k čl. 5 ods. 3 napádaného všeobecne záväzného nariadenia, podľa ktorého fyzická osoba, ktorá poruší ustanovenia tohto nariadenia sa dopustí priestupku proti poriadku v správe a môže jej byť uložená pokuta do 33€.

Podľa § 46 zákona o priestupkoch priestupkom proti poriadku v správe je porušenie aj iných povinností než uvedených v § 21 až 45, ak sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi, vrátane všeobecne záväzných nariadení obcí a všeobecne záväzných vyhlášok miestnych orgánov štátnej správy, ak sa takýmto konaním sťažuje plnenie úloh štátnej správy alebo obcí. Za tento priestupok možno uložiť pokutu do 33 eur.

Už z logického posúdenia obsahu napádaného všeobecne záväzného nariadenia je zrejmé, že porušením uložených zákazov týkajúcich sa požívania alkoholických nápojov nedochádza k sťaženiu plnenia úloh štátnej správy alebo obce. Porušením ustanovení predmetného všeobecne záväzného nariadenia môže dôjsť tak k priestupku proti verejnému poriadku a to za použitia § 48 zákona o priestupkoch.

Pri posudzovaní toho ktorého konania ako priestupku však treba prihliadať nielen na jeho formálnu stránku ale aj na jeho materiálny aspekt vyjadrený tzv. spoločenskou nebezpečnosťou priestupku. V tejto súvislosti je potrebné pri prejednávaní priestupkov, a to nie len na úseku ochrany pred zneužívaním alkoholických nápojov, dôsledne prihliadať na znenie ustanovenia § 2 ods. 1 zákona o priestupkoch.

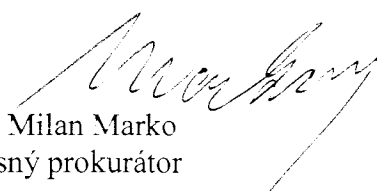
Podľa citovaného ustanovenia zákona o priestupkoch je priestupkom zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

Podávanie a požívanie alkoholických nápojov na verejných priestranstvách s výnimkou deliktov taxatívne uvedených v § 12 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov môže byť preto považované za priestupok proti verejnému poriadku len za súčasného splnenia povinnosti uloženej v § 3 ods. 1 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a naplnenia materiálneho aspektu priestupku vyjadreného jeho nebezpečnosťou pre spoločnosť.

Ustanovenie čl. 5 ods. 1 všeobecne záväzného nariadenia mesta Trenčín č. 5/2009 potom s poukazom na znenie § 12 ods. 1 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov považujem z dôvodu duplicity za nadbytočné.

Na základe uvedených skutočností možno konštatovať, že protestom prokurátora napadnuté všeobecne záväzné nariadenie mesta Trenčín č. 5/2009 o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov, ktoré schválilo mestské zastupiteľstvo v Trenčíne uznesením č. 450 zo dňa 29.04.2009 je v rozpore so zákonom a preto je dôvodné jeho zrušenie.

Mgr. Milan Marko
okresný prokurátor